

โดย ดร.อานันท์ กิตติอ้วน
เลขาธิการ สคบ.

“ฉบับงานเลี้ยง ต้องมีการเลิกลา”

ในที่สุดงานเลี้ยงต้องมีเลิกลา ผมมิได้จดปากกาสื่อสารกับชาว สคบ. มาเป็นระยะเวลาเกือบ 1 ปี แทบจำมิได้ว่า เราสื่อสารกันครั้งสุดท้ายเมื่อใดตั้งแต่มีการปรับสะพานขาวไปเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามครั้งนี้ก็คงจะเป็นฉบับสุดท้ายของคอลัมน์ “สคบ. กำลังทำอะไร” ซึ่งเป็นทั้งบันทึกการทำงานของ สคบ. และการสื่อสารกับชาว สคบ. ตั้งแต่ที่ได้ย้ายมาทำงานที่สะพานขาวแห่งนี้

ขอบอกว่าสถานที่แห่งนี้มีความศักดิ์สิทธิ์เป็นสถานที่ที่ประสานความรู้และประสบการณ์ที่มีค่าที่สุดในการรับราชการของผม เหมือนกับคำกล่าวดั้งเดิมที่ว่า “กบนอกกะลา” จะมีใครคิดบ้างครับ ข้าราชการที่ข้ามห้วยมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตัวเล็กๆ อย่างผม จะได้มีโอกาสมีส่วนร่วมและบทบาทอันสำคัญในหน้าหนึ่งของประวัติศาสตร์ของสภาพัฒน์ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2549 กรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย กรรมการนโยบายการเงิน กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ 7 กรรมการและประธานคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และประธานคณะกรรมการบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) หรือแม้แต่การเป็นประธานคณะกรรมการกำกับติดตามดูแลภารกิจที่ถ่ายโอนตามนโยบายโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีการขายหุ้นของกองทุนฟื้นฟู ของ บมจ. ไทยธนาคาร (BT) เป็นต้น เป็นทั้งเกียรติและศักดิ์ศรีของเลขาธิการ สคบ. ที่ผมภูมิใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้มาเพราะความเชื่อมั่นขององค์กรของ สคบ. ไม่ใช่เพราะตัวของ สคบ. เองครับ

ในช่วงปีที่ผ่านมา (2552-2553) สิ่งที่ผมภูมิใจมากๆ ในการดำรงตำแหน่งในปีสุดท้ายมีมากมาย แต่จะขอบันทึกไว้ในคอลัมน์นี้ 5 เรื่องด้วยกันครับ

1) การเชิญ นรม. อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาเป็นเกียรติในงานเลี้ยงฉลองการรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดของท่านอดีตเลขาธิการ สคบ. อาจารย์เสนาะ ชูนากุล เมื่อเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นอีกวันหนึ่งที่บรรดาศิษย์เก่าของ สคบ. ได้มาสังสรรค์กันอีกครั้ง ถึงแม้ว่าผมจะได้เคยสัมผัสบรรยากาศเก่าๆ แต่ในวันนั้น ผมมีความรู้สึกยินดีกับความรัก ความกลมเกลียว และความผูกพันของอดีตข้าราชการของสภาพัฒน์ ที่สัมผัสได้โดยครับ มันจะเป็นอีกวันหนึ่งครับที่จะไม่มีวันลืมเลือนในความทรงจำที่ดีๆ ของผมกับ สคบ.

2) การประชุมประจำปี ของ สคบ. ก็เป็นอีกวันหนึ่งที่มีการประชุมประจำปีของ สคบ. มีผู้ที่เข้าร่วมประชุมอย่างล้นหลามเช่นเดียวกับทุกๆ ปี กว่า 2,600 คนที่เข้าร่วมประชุม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปี 2553 นี้ทาง สคบ. เสนอกรอบแนวทางในการจัดทำแผนฯ 11 ในหัวข้อ “ความเสี่ยงและภูมิคุ้มกันของประเทศ” เช่น การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ รวมทั้ง 6 แนวยุทธศาสตร์ที่จะยกร่างเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมประจำปี ในปี 2554 เป็นต้น

3) การจัดตั้งมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างพิพิธภัณฑ์สุริยานุวัตรเพื่อการพัฒนาประเทศ ถึงแม้จะเป็นก้าวเล็กๆ อีกจุดหนึ่งของสภาพัฒน์ ที่จะสานต่องานขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ การดำรงไว้ซึ่งเกียรติคุณของท่านพระยาสุริยานุวัตรที่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นข้าราชการในแผ่นดินที่จะรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การเสริมสร้างคุณธรรมและค่านิยมของสังคมไทย และการใช้ความรู้ตามหลักวิชาการ ที่จะดำเนินการในกิจการต่างๆ ที่เป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งเป็นหลักการในพื้นฐานของการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้เกิดเป็นรูปธรรมและจารึกไว้ในพิพิธภัณฑ์ในตึกกลางที่เป็นที่เคารพนับถือของพวกเราได้บรรลุถึงเป้าหมายที่ได้วางไว้แล้ว และในเดือนกันยายนนี้ เรื่องสุดท้ายที่ผมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีคืองบประมาณกว่า 190 ล้านบาท ซึ่งในปี 2553 นี้ได้รับแล้วกว่า 50 ล้านบาท ที่จะปรับปรุงภูมิทัศน์และโครงสร้างอาคารของสำนักงานฯ ให้มีความเป็นธรรมชาติ ทันสมัย และน่าอยู่ น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ห้องออกกำลังกาย Daycare สำหรับลูกหลาน สศช.และต้นไม้ที่จะมีมากขึ้นร่มเย็นขึ้น เป็นภาพฝันที่ใกล้ความจริงแล้วครับ

4) ในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2553 สศช. ยินยัดในหลักของนักวิชาการ และเสนอการขอรัฐบาล ในการให้ความเห็นต่อ ครม. นอกเหนือจากงานพิเศษ ที่เกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกรซึ่งเป็นภารกิจพิเศษที่ได้รับมอบหมายจาก ครม. โครงการรถเมลล์เอ็นจีวี 4,000 คัน ได้พิสูจน์หลักการของคณะกรรมการ สศช. ที่ต้องการให้การลงทุนของรัฐมีความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน การทวงคืนโครงการอุดหนุนกล้วย 3,800 ล้านบาท โครงการแจกเงินให้เปล่าแก่เกษตรกร 1,500 ล้านบาท เพื่อเลื่อนการเพาะปลูกข้าวในเดือนมิถุนายน โครงการอุดหนุนสินเชื่อ 5,000 ล้านบาท แก่ผู้ประกอบการโรงแรมและท่องเที่ยวโดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ในขณะที่การท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัว และรวมถึงข้อท้วงติงในการจำหน่ายมันสำปะหลังของกระทรวงพาณิชย์ 75,000 ตัน เป็นต้น ซึ่ง ครม. ยึดความเห็นของ สศช. เป็นหลัก

สิ่งเหล่านี้เป็นข้อพิสูจน์อย่างชัดเจนว่า สังคมยังให้ความเชื่อมั่นกับ สศช. ที่จะเป็นหน่วยงานที่ให้ความเห็นที่เป็นหลักในการพัฒนาประเทศของเราได้ จึงขอให้เจ้าหน้าที่ สศช. ทุกท่าน จงยึดหลักนี้ เช่นเดียวกับที่ท่านเลขาธิการฯ ดร.เสนาะ อุณากรู ได้ยึดมั่น รวมถึงท่านอดีตรัฐมนตรีของ สศช. ที่ดำรงไว้ซึ่งหลักการของนักวิชาการได้อย่างสมบูรณ์

5) สุดท้ายคือเรื่องของบุคลากรของ สศช. ผมภูมิใจมากครับว่าในช่วง 6 ปี ที่ผ่านมา จากบทความในหนังสือพิมพ์ และข้อวิจารณ์ทั้งหลายฝ่ายว่า สภาพัฒน์ถึงวันที่ล่มสลาย ไม่มีบุคลากรจะมาร่วมงานที่ สศช. และบุคลากรที่มีอยู่ปัจจุบันได้ลาออก และทิ้ง สศช. ที่หมดหวัง ผมคิดว่าคำสัญญาที่ประชาคม สศช. เมื่อเดือนตุลาคม 47 ที่ว่า ผมจะให้ความเคารพแก่นักวิชาการที่เสียสละกับส่วนรวม และจะดูแลสนับสนุนบุคลากรของ สศช. เป็นทรัพย์สินที่มีค่า นั้น ได้พิสูจน์

ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเราสามารถบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ สศช. ที่เป็นพลังใหม่ได้กว่า 40 อัตรา ซึ่งรวมถึงนักเรียนเหรียญทองและเกียรตินิยมจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ มีนักเรียนทุนทั้งที่ส่งไปเรียนเองและจากทุน ก.พ. ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ที่แสดงความประสงค์ที่จะร่วมงานกับ สศช. ทั้งจาก Columbia University และ MIT ไม่นับรวมถึงมหาวิทยาลัยชั้นนำจากประเทศ

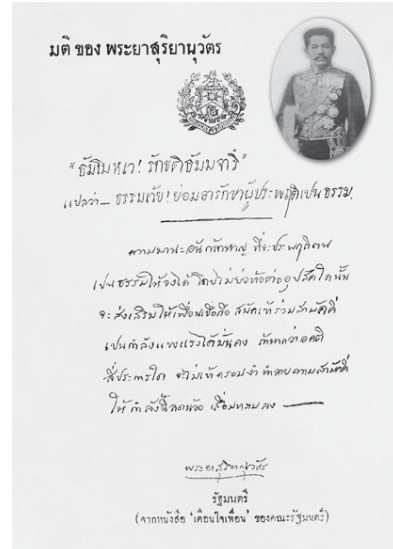

อังกฤษ กว่า 30 คน การส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกงานกับทาง WB และ ADB สศช. เองได้รับมอบหมายเป็นผู้แทนรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ในการประชุมเจรจา ทั้งในเวที G-20 APEC GMS IMTGT ASEAN และ WTO

“สศช. คงไม่สิ้นคนดีที่มีคุณธรรมและพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวมมากขึ้นครับ” และที่สำคัญที่สุดในช่วงเวลา 6 ปีนี้ครับ สิ่งที่สำคัญที่สุดทำและใช้เวลา 6 ปีก็มาถึง คือการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งของเลขาธิการฯ จากคนภายในองค์กร ที่เรารอคอยมากกว่า 8 ปี ครับ ผมขอเป็นกำลังใจให้กับท่านเลขาธิการฯ คุณอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ ที่จะมาเป็นผู้ถือธงนำองค์กร สศช. ที่จะก้าวเข้าสู่แผนฯ 11 ในยุคของ

เศรษฐกิจพอเพียงภายใต้สังคมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ครับ และขอยืนยันว่าท่านเป็นผู้ที่เพียบพร้อมทั้งด้านความรู้ ประสบการณ์ใน สศช. และมีความสามารถ และที่สำคัญยิ่งคือคุณอาคม เป็นบุคคลผู้ที่อยู่เบื้องหลังตลอดเวลาในช่วง 6 ปี ที่ช่วยผมฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ มาโดยตลอด ผมเองยังถามตัวเองว่าเพราะคุณอาคม ผมจึงเป็นอำพน เลขาธิการ สศช. ในวันนี้ แต่วันพรุ่งนี้ผมไม่มีคุณอาคม เลขา ครม. จะทำอย่างไร ?

สุดท้ายของ “สศช. กำลังทำอะไร” นั้น ผมขอฝากคติของท่านพระยาสุรียานุวัตรให้พวกเราเป็นข้อคิดนะครับ และอย่าลืมวันที่ 30 กันยายน ของทุกปี หากไม่ติดขัดประการใดพบกันที่วัดประยุรวงศาวาสนะครับ “ธัมโมเว! รักชาติธัมมจารี” แปลว่า “ธรรมเว้ย! ย่อมอารักขาผู้ประพฤติเป็นธรรม” ด้วยความรักและผูกพัน

(Signature)

(อำพน กิตติอำพน)

6 ปี แห่งการเป็นผู้นำสภาพัฒน์ ของ ลศช. อำพน กิตติอำพน

วันที่ 30 กันยายน 2553 คือวันสุดท้ายที่ **ลศช.อำพน กิตติอำพน** เลขาธิการฯ ลำดับที่ 13 ของ ลศช. จะทำหน้าที่เลขาธิการสภาพัฒน์ ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่สภาพัฒน์ ลศช.อำพน ได้สร้างความแข็งแกร่งให้แก่สภาพัฒน์ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการ พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร และปรับปรุงสถานที่ทำงาน สร้างสำนักงานที่ภาคเหนือ และภาคกลาง รวมถึงหอประชุมสุริยาวัตร ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการชั้นผู้น้อย และอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ ซึ่งบางคนอาจเห็นเป็นเรื่องเล็ก แต่ท่านบอกว่าเป็นเรื่องใหญ่ ฯลฯ

ในโอกาสนี้ทีมงานสะพานขาวได้รับเกียรติจากท่านให้สัมภาษณ์เพื่อจารึกไว้เป็นประวัติศาสตร์ใน “สะพานขาว ฉบับพิเศษ” ก่อนที่ท่านจะลาจากสภาพัฒน์ไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ครม. ต่อไป

ความท้าทายเมื่อเลขาสภาพัฒน์มาจากคนนอก

ผมเข้าใจความรู้สึกของชาวสภาพัฒน์ ซึ่งอยู่ในองค์กรที่มีอายุถึง 60 ปี และมีผู้นำที่ล้วนได้รับการยอมรับจากสังคม มีชื่อเสียง และเติบโตขึ้นมาจากภายในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อย้อนกลับไปในยุค ตั้งแต่ ดร.เสนาะ อนุาภูล ดร.พิสิฐ วัชรเกษม ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ลศช.วิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ลศช.จักรมณท์ ผาสุกวนิช และ ลศช.สรเสรีบุญ วงศ์ชะอุ่ม

ถึงแม้ว่าผมจะเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการฯ คนที่ 12 แต่ที่จริงแล้วเป็นลำดับที่ 13 เพราะฉะนั้นการที่ผมซึ่งมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นคนที่มาจากภายนอกองค์กรครั้งแรก ย่อมเกิดข้อกังขาและกังวลใจกับเจ้าหน้าที่ภายในทุกองค์กร ซึ่งเป็นความรู้สึกเดียวกับที่ผมเคยประสบในสมัยที่ทำงานอยู่กระทรวงเกษตรฯ ซึ่งมีอายุองค์กรยาวนานเป็นร้อยปี แล้ววันหนึ่งเราก็ได้ปลดกระทรวงเกษตรฯ คนใหม่ที่มาจากรัฐบาลพาณิชย์ ซึ่งแน่นอนว่า ย่อมเกิดผลกระทบด้านความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นในผู้นำองค์กรคนใหม่ รวมทั้งความเข้าใจของคนในองค์กรกับผู้นำคนใหม่ ในด้านความรู้ความ

สามารถในเชิงวิชาการ รวมถึงความตั้งใจในการทำงาน ซึ่งผมเข้าใจดี เพราะผมก็เคยอยู่ในสถานะเดียวกับเจ้าหน้าที่ ลศช. เมื่อ 6 ปีที่แล้วเช่นกัน ตรงนี้คือความท้าทายของผม

บทพิสูจน์ “สภาพัฒน์” สมอบของประเศ

ผมเคยบอกกับทุกคนเสมอว่า ผมเป็นข้าราชการประจำ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการนำองค์กรตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ผมปฏิเสธไม่ได้ในฐานะข้าราชการประจำ จริงอยู่ผมมีทางเลือกอีกทางเดียวเท่านั้น คือ การไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง นั่นก็คือลาออกจากราชการ

วันที่ผมมาที่นี่ จิตใจของผมถูกท้าทาย มีคำถามมากมายเกิดขึ้นกับตัวเอง โดยเฉพาะคำถามที่ว่า “องค์กรนี้เป็นองค์กรซึ่งทุกคนให้การยอมรับ มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ถ้าผมมาปฏิบัติหน้าที่แล้วไม่สำเร็จ ความเสียหายไม่ได้เกิดกับตัวผม แต่จะเกิดขึ้นกับตัวองค์กร” ประกอบกับขณะนั้น สำนักงานฯ ค่อนข้างมีปัญหาเกี่ยวกับรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเรื่องเสียดุลย หรือแม้กระทั่งฉายาว่า สภาพัฒน์คือเสือกระดาษ ไม่สามารถที่จะเป็นมันสมองหรือเลขาธิการของรัฐบาลได้เหมือนในอดีตที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน แผนฯ ก็ไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางชี้การพัฒนาระประเทศ สิ่งเหล่านี้อยู่ในหัวใจผมตลอดในช่วงเวลา 6 ปีที่ผ่านมา

อันที่จริงแล้วคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผมมาทำงานที่นี่ ให้เวลาผม 6 เดือนเพื่อพิสูจน์ว่าองค์กรนี้ยังมีความสำคัญต่อทางราชการ แต่ไม่ได้หมายความว่าผมจะต้องมาเปลี่ยนสภาพัฒน์ให้เป็นเครื่องมือของนักการเมือง แต่ ครม. ต้องการให้พิสูจน์ว่า สภาพัฒน์ยังเป็นองค์กรที่เป็นมันสมอง เป็นเลขาธิการของรัฐบาลในการชี้การพัฒนากับประเทศได้มากน้อยแค่ไหน

กำการบ้านก่อนเป็นผู้นำสภาพัฒน์

ผมไม่ใช่ผู้วิเศษที่จะรู้หมดทุกอย่างว่าจะบริหารจัดการและพัฒนาองค์กรนี้อย่างไร จะสร้างบทบาทขององค์กรนี้อย่างไร ในช่วง 1-2 เดือนก่อนที่ผมจะเข้ามารับตำแหน่งใน ลศช. ผมไปขอเรียนพบอดีตเลขาธิการฯ ไม่ว่าจะเป็น อาจารย์โฆสิต อาจารย์รุ่งเรือง อาจารย์เสนาะ และอีกหลายๆ ท่าน ข้อสรุปที่ได้มาคือ คนในองค์กรนี้เป็นนักวิชาการ ไม่ถนัดในเรื่องการบริหารจัดการนัก เมื่อเป็นนักวิชาการไม่ว่าจะเป็นสายสังคม เศรษฐกิจ พื้นที่ ภูมิภาค หรือประเมินผลจึงต่างคนต่างอยู่

ผมแปลกใจมากที่ทุกคนมีห้องประชุมเป็นของตัวเอง ทุกกองแบ่งกันเป็นส่วนๆ มีตู้เอกสารมากมาย ทั้งที่ระบบไอทีของสำนักงานฯ ได้ลงทุนอย่างมากมาย ผมเคยแอบนำเทปไปปิดตามตู้เอกสารโดยที่นักวิชาการทั้งหลายไม่รู้ ผลปรากฏว่า 2 เดือนผ่านไป ตู้พวกนั้นไม่เคยถูกเปิด และการค้นหาเอกสารก็หาไม่พบ ถ้าหากสถิติของคนเป็นโรคไข้หวัด โรคปอด ที่เกิดจากฝุ่นตามหนังสือ ตรงนี้คงเป็นตัวอย่งที่น่าตกใจ นั่นคือส่วนหนึ่งที่ผมเรียนรู้ในช่วง 2 เดือนแรก

สิ่งแรกที่ต้องทำคือ ปรับทัศนคติคนในสถาบัน

เมื่อผมเข้ามาทำงานและได้พูดคุยกับรองเลขาธิการฯ และผู้บริหารของ สศช. ยิ่งยืนยันความมั่นใจให้กับผมเหมือนกับที่อดีตผู้บริหาร สศช. ทุกท่านบอก “**เขาเป็นนักวิชาการจริงๆ**” และเมื่อผมเดินไปตามห้องต่างๆ ใน สศช. ผมได้เห็นห้องบูรณาการ ห้องประชาสัมพันธ์ และที่น่าตกใจคือ พรหมณ์บอกผมว่าต้องปรับปรุงศาลพระภูมิของสภาพัฒน์ เนื่องจากมีรอยแตกร้าว รวมถึงปฏิญญาที่เขาแหลม ซึ่งล้วนสะท้อนให้เห็นว่าที่นี่ไม่ค่อยกลมเกลียวกันนัก ดังนั้นสิ่งแรกที่ผมต้องทำก็คือ “**ทำอะไรให้คนในสภาพัฒน์เปลี่ยนทัศนคติ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และยอมรับซึ่งกันและกันได้**” ซึ่งนับเป็นปัญหาแรกสำหรับผม เพราะในช่วงแรกตัวผมเองยังไม่ได้รับการยอมรับ แล้วจะอย่างไรให้เขายอมรับซึ่งกันและกันได้

ฟื้นคืนวัฒนธรรมองค์กรของ สศช. เน้นพัฒนาคน

ช่วงที่ผมเข้ามาดำรงตำแหน่ง สศช. เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2547 เป็นช่วงเดียวกับที่ สศช. ต้องทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ให้เสร็จภายในปี 2549 ผมมีเวลาพิเศษๆ ที่จะต้องดำเนินการขั้นตอนในการยกร่าง

ขณะเดียวกันก็ต้องทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินในช่วงต้นปี 2548 ดังนั้น สิ่งแรกที่ผมทำคือ การทำประชาคมที่แท้จริงที่โรงแรมปริ้นซ์พาเลซ ผมนั่งสมาธิในห้องท่านพระยาสุริยานุวัตร และคิดว่าผมจะอย่างไรกับโจทย์ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือการฟื้นฟูวัฒนธรรมองค์กรของสภาพัฒน์ที่เดิมมีอยู่แล้วและมีคุณค่า ตอนนั้นผมบอกว่า “**ผมจะเคารพความเป็นนักวิชาการของคนสภาพัฒน์ และผมจะให้ความเคารพกับทุกคนที่เสียสละต่อส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว**” ผมไม่เคยลืม เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมเริ่มดำเนินการจึงมีอยู่ 2 เรื่อง คือ

เรื่องแรก การพัฒนาคน เป็นเรื่องที่ ดร.เสนาะ ผาแก้ว ซึ่งผมได้ดำเนินการใน 2 มิติ ได้แก่ **มิติแรก** คือนักวิชาการที่**มีความเสียสละ** ผมรวบรวมคนเหล่านี้ ซึ่งเป็นกลุ่มคนเล็กๆ มาร่วมทำงานกัน ทุกเสาร์-อาทิตย์ เป็นเวลาประมาณ 2 เดือน ทำให้ได้**หลักคิดแรก**ของแผนฯ 10 คือ **การปรับโครงสร้างด้านเศรษฐกิจและสังคม** ซึ่งเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2548 ครม. ได้มีมติเห็นชอบตามที่ สศช. เสนอเพื่อจัดทำเป็นแผนฯ 10 ถ่ายทอดสดทั่วประเทศ 1 ชั่วโมงกับ 30 นาที ในวาระ ครม. สัญจรที่ จ.เชียงราย

นอกจากนี้ ผมได้ทบทวนมติ ครม. ตั้งแต่ครั้งแรกที่เข้าร่วมประชุม ครม. ซึ่งมติในเรื่องการเปลี่ยนโครงสร้างการลงทุนภาครัฐชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการลงทุนทางด้านโครงสร้างทางสังคมแล้วนำมาประยุกต์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อน เป็นแนวทางในการปฏิบัติของแผนฯ 10 ผมทราบว่าตอนที่ผมส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อระดมความคิดเห็นชุมชน 108 หมู่บ้าน มีเสียงสะท้อนกลับมาว่าจะทำได้ไหม แต่จากความเห็นของนายกรัฐมนตรีท่านปัจจุบันได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ผมไม่ได้ทำงานอะไรที่ฉาบฉวย เพราะฉะนั้นมติในการพัฒนาคนไม่ใช่แค่ระดมสมองจากนักวิชาการที่เสียสละแต่ได้ช่วยก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างองค์กรให้คนสภาพัฒน์**ได้รับโอกาสในการพัฒนา** เราจึงมีทั้งนักเรียนทุน นักเรียนฝึกงาน ในโครงการและโปรแกรมต่างๆ ที่ดำเนินการไปแล้วหลายร้อยคน

มิติที่สอง โครงการฝึกอบรมต่างๆ และขอตำแหน่งในระดับ 9 ชช. เพิ่ม 16 อัตรา เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และสามารถลดความกดดันในการแข่งขันขึ้นมาเป็นผู้บริหาร สิ่งนี้ทำให้ผมได้กำลังใจจากนักวิชาการส่วนใหญ่ของ สศช. เข้ามาร่วมความคิดเห็น

การยอมรับของสภาพัฒน์ในเชิงวิชาการ จะเห็นได้จากการประชุมประจำปีของ สศช. ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมเพิ่มมากขึ้นทุกปี ตั้งแต่หลักพัน เป็นสองพันกว่า และถือเป็นเวทีหลักที่นายกรัฐมนตรีทุกท่านให้ความสำคัญและใช้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการพัฒนาประเทศ

เรื่องที่สอง การปรับปรุงทางด้านกายภาพ การฟื้นฟูสิ่งที่เป็นที่เคารพนับถือของคนสภาพัฒน์ บิดาแห่งนักเศรษฐศาสตร์ไทยคนแรก ผมไม่ได้ทำอะไรมาก เพียงแต่นำตุ้มและเอกสารที่เก็บไว้ได้ตึกสุริยานุวัตรไปบริจาคที่วัดสวนแก้ว และบูรณะตึกสุริยานุวัตรจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์สุริยานุวัตรเพื่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งใช้เงินอีกส่วนหนึ่งจำนวนไม่มากมาปรับปรุงสำนักงานฯ ซึ่งเมื่อเทียบงบประมาณกับการบูรณะตึกเก่า เงินจำนวนนี้นับว่าไม่มากเลย และนายกรัฐมนตรีแทบจะทุกท่านได้มาเยี่ยมเยือนตึกสุริยานุวัตรแห่งนี้ด้วย

ส่งเสริมคนดี... เดินตามรอยพระยุคลบาท

ผมพัฒนาคน เปลี่ยนสภาพแวดล้อมแล้ว แต่สิ่งสุดท้ายที่ผมยังทำไม่สำเร็จคือ การเปลี่ยนจิตใจของคนในสภาพัฒน์ ซึ่งขณะนี้ก็เหลือไม่มากนัก เพราะส่วนใหญ่เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บทบาท และภารกิจของสำนักงานฯ และเข้าใจว่าหน้าที่ของเราสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาประเทศ มีส่วนน้อยที่ยังไม่สามารถเปลี่ยนใจได้ อย่างไรก็ตามผมได้ยึดและปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้ว่า “...ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อยจึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...”*

คนสภาพัฒน์ทุกคนคือทรัพยากรสินอันมีค่าของ สศช.

6 ปีที่ผ่านมา ผมขอขอบคุณและให้ความเคารพแก่เจ้าหน้าที่และนักวิชาการสภาพัฒน์ทุกคนที่เสียสละให้กับองค์กรและบ้านเมือง ผมไม่ขอฝากอะไรให้กับสภาพัฒน์ เพราะผมเป็นเพียงคนหนึ่งที่ได้เดินก้าวผ่านองค์กรแห่งนี้ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่ดีๆ ของสภาพัฒน์ ได้พยายามหยิบยกประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมองค์กรที่ดีเหล่านั้นมาส่งเสริมและฟื้นฟู ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ผมพูดตลอดเวลากว่า “คนทุกคนที่นี่คือทรัพยากรสิน” เมื่อคิดได้เช่นนั้น เราก็มีแต่หาทางที่จะฟื้นฟูส่งเสริมเขา ให้คนเหล่านั้นเป็นคนดี พลังงานของเรา เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน พนักงานขับรถของเราเป็นคนมีน้ำใจ เพราะพวกเขามีน้ำใจและเสียสละต่อองค์กรมากที่สุด เราจึงต้องให้ความสำคัญกับน้ำใจของเขาที่สละให้กับสำนักงานฯ อย่างมองเขาเป็นเพียงคนขับรถที่ขับรถส่งเราไปประชุมหรือส่งหนังสือให้เราเท่านั้น

เพราะคนทุกคนคือทรัพยากรสินในองค์กร และไม่มีคนหนึ่งคนใดที่จะสามารถเป็นพระเอกทำงานได้สำเร็จเพียงคนเดียว และความรู้ที่นั่นเรียนรู้ได้อย่างไม่รู้จบ ตำราทรัพยากรศาสตร์บอกแล้วว่า “ทรัพยากรที่มีค่า

* พระบรมราโชวาทในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอสครีราชฯ จังหวัดชลบุรี วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2512

เปิดใจ

ลศข. ท่านใหม่ นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ

ในปีงบประมาณ 2554 นี้ ประชาคม สศช. จะได้ ลศข. ท่านใหม่ ลูกหม้อสภาพัฒน ซึ่งเป็นผู้ที่ชาว สศช. ต่างยืนยันเป็นเสียงเดียวกันว่า ท่านเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุด ด้วยความรู้ความสามารถ และการทุ่มเทแรงใจแรงกายในการทำงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

ในโอกาสนี้ “สะพานข่าว ฉบับพิเศษ” ได้รับเกียรติจาก **รศช.อาคม เติมพิทยาไพสิฐ** ลศข. ท่านใหม่ให้สัมภาษณ์ เพื่อเรียนรู้ชีวิต หลักคิด และแนวทางการทำงานของท่าน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติภารกิจ ตลอดจนร่วมผลักดันงานพัฒนาทั้งด้าน เศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ก้าวสู่เป้าหมาย รวมทั้งร่วมพัฒนา สศช. ของเราให้คงความน่าเชื่อถือ และเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ รับผิดชอบต่อสังคม และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญต่อไป

สนใจงานด้านเศรษฐศาสตร์ จึงมาสมัครงานที่ สศช.

หลังจากเรียนจบจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สาขา เศรษฐศาสตร์แล้ว เริ่มทำงานครั้งแรกที่สำนักงานพลังงานแห่งชาติ โดยเป็นลูกจ้างชั่วคราว ทำอยู่ 4 เดือน เงินโครงการที่จ้างหมด จึงมาสมัครเป็นลูกจ้างชั่วคราวที่สภาพัฒน ทำอยู่ 6 เดือน จึงสอบ และได้บรรจุเป็นข้าราชการตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2522

สาเหตุที่สนใจทำงานที่สภาพัฒน เนื่องจากอยากทำงานในสิ่งที่เรียนมา และโชคดีที่เมื่อเข้าทำงานที่สภาพัฒน ได้ทำงานตรงกับที่สนใจ โดยเฉพาะงานด้านบัญชีประชาชาติและเศรษฐกิจมหภาค เป็นงานที่เป็นประจักษ์ให้รู้งานด้านอื่นๆ และถือเป็นหัวใจสำคัญของการวางแผนและกำหนดนโยบาย ส่วนเหตุผลอีกประการหนึ่ง เนื่องจากอยากเรียนต่อต่างประเทศ ผมไม่ได้มาจากการสมัครที่มีฐานะ หนทางเดียวคือต้องหาทุนไปเรียนต่อ นอกจากนี้การได้เป็นนักเรียนทุนถือว่าเป็นเกียรติกับครอบครัว จึงอยากสร้างเกียรติประวัติให้กับครอบครัวด้วย

ประสบการณ์ในสภาพัฒน ก่อนดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการฯ

ก่อนดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการฯ มีประสบการณ์ทำงานในสภาพัฒน 3 กอง คือ กองบัญชีประชาชาติ กองโครงการเศรษฐกิจ โดยอยู่ฝ่ายวางแผนอุตสาหกรรม และกองวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจ ซึ่งดูแลเรื่องเศรษฐกิจมหภาค โดยงานหลักเน้นเรื่องตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต และการพยากรณ์เศรษฐกิจ

ทำงานให้ดีที่สุด รับผิดชอบ และใฝ่รู้

หลักคิดในการทำงานของผมคือ ทำงานให้ดีที่สุด รับผิดชอบ ต่องาน ตามหลักของท่านพุทธทาสที่สอนว่า “**ธรรมะคือการทำงาน**” ดังนั้น แม้จะไม่ได้ศึกษาเรื่องธรรมะหรือ พุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง แต่เมื่อมีธรรมะในการทำงานคือ มีความ รับผิดชอบ มีหลักคิด มีเหตุมีผล มีตรรกะในการวิเคราะห์ศึกษาต่างๆ และรับผิดชอบต่องานในส่วนของเราให้ดีที่สุด ก็ถือว่าเราได้ปฏิบัติ ธรรมแล้ว รวมทั้งได้ใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์กับหน่วยงานของเรา และประเทศชาติ นอกจากนี้ การใฝ่รู้เป็นอีกสิ่งที่ต้องขวนขวาย เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานของเราให้ดีขึ้น

บ่อยครั้งเมื่อสภาพัฒนรับข้าราชการใหม่เข้ามา ผมจะบอกน้องๆ อยู่เสมอว่า งานนี้ควรเริ่มตั้งแต่อะไร พื้นฐานการทำงานคือ เป็นลูกมือก่อน ทั้งในการหาข้อมูล เรียบเรียงเอกสาร บทความ ข้อวิเคราะห์ต่างๆ งานแรกในวันแรกที่ผมทำงานคือ งานถ่ายเอกสาร ซึ่งผมถือว่าเป็นงานที่ทำให้ได้ความรู้ เพราะเขาไม่ได้ห้ามคุณอ่าน เอกสาร ยกเว้นเอกสารที่เป็นความลับ และงานที่ผมทำช่วงเป็น นักศึกษาก็คืองานถ่ายเอกสาร ผมต้องขอขอบคุณพี่ๆ ที่ใช้ทำงาน ธุรการสมัยอยู่กองบัญชีประชาชาติ ซึ่งได้ประโยชน์มากเพราะ หนึ่ง ทำให้ได้เห็น ได้อ่าน ได้ตรวจสอบความรู้ สอง ได้ฝึกการเขียน และ สาม ฝึกเรื่องความถูกต้องแม่นยำ

ความประทับใจตั้งแต่ก้าวแรกสู่ สศช. จนถึงก้าวปัจจุบัน

สิ่งที่ประทับใจในสภาพัฒนคือ **วัฒนธรรมขององค์กร ของคนสภาพัฒนที่มีความเป็นอยู่แบบพี่ๆ น้องๆ** โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมและสอนงานของรุ่นพี่ให้รุ่นน้อง และบังเอิญผมโชคดีที่ได้หัวหน้างานที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร และให้ออกสโลตตลอดจนได้รับโอกาสนั้นเสมอ

วิสัยทัศน์ในการนำองค์กร และอนาคตของสภาพัฒนา

“สภาพัฒนา” ที่เห็นมาโดยตลอดยังคงเป็นหน่วยงานที่ได้รับ ความไว้วางใจทั้งจากรัฐบาล สังคม นักวิชาการ และประชาชน **สิ่งที่เขาไว้วางใจ** เพราะสภาพัฒนามีความเป็นกลาง มีความอิสระในทางความคิด อยู่บนหลักวิชาการ จึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงไว้เสมอ ฉะนั้นเรื่องที่จะนำองค์กรในช่วงต่อไปจึงยังคงยึดหลักนี้ต่อไป

การอยู่แบบพี่ๆ น้องๆ ไม่ได้หมายความว่าทำอะไรก็ได้ ขอให้มีความรับผิดชอบต่องาน ผลงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด ถือว่าเป็นวิธีการทำงานของคนสภาพัฒนา แต่โดยปกติแล้วหน่วยงานวิชาการไม่มีเวลาที่แน่นอน จึงเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เรียกว่า ความเป็นอิสระในวิธีการทำงาน แม้ว่าจะไม่ยึดอยู่กับเวลาไปกลับ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อมีระเบียบก็ต้องทำตามระเบียบ

ในสมัยที่ผมเป็นเจ้าหน้าที่ระดับเด็กๆ โดยปกตินิสัยผมจะไม่เกียจงาน ใครใช้ให้ทำอะไรก็ทำหมด คนอื่นที่อยู่นอกกองมาใช้ให้ช่วยงานก็รับทำทุกอย่าง เป็นข้อดีที่ทำให้ได้รู้จักคนมาก เรียนรู้งานข้ามสาย ซึ่งเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ท่านเลขาธิการฯ คนปัจจุบันพูดอยู่เสมอคือ “**การทำงานไม่ควรมีสายงานเป็นกำแพงกัน**” เนื่องจากสมัยนี้ประเด็นการพัฒนา นโยบาย หรืองานวิชาการต่างๆ มีเส้นแบ่งน้อยมาก ถ้ามีโอกาสเรียนรู้งานระหว่างสายจะเป็นประโยชน์กับตัวเอง จึงอยากฝากเรื่องนี้ให้ประชาคมสภาพัฒนานักสิ่งที่ติงามนี้ไว้ด้วย

แบ่งเวลาให้เหมาะสม มีความสุขกับการทำงาน

ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า ธรรมชาติคือการทำงาน ถ้าเรามีความสุขกับการทำงาน ทำในสิ่งที่เราพึงพอใจถือว่ามีความสุขและได้ฝึกฝนทักษะความสามารถของตนเองด้วย ดังนั้น ด้วยความที่ถูกฝึกมาจากสำนักบัญชีประชาชาติ จึงเป็นคนที่ค่อนข้างจะละเอียด ซึ่งเป็นธรรมชาติของคนสำนักบัญชีประชาชาติ เหมือนคนที่เรียนสายบัญชีที่ต้องดูตัวเลขทุกตัวให้รอบคอบ เพราะฉะนั้นจึงเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่คิดว่าได้ประโยชน์

แต่การทำงานควรแบ่งเวลาให้เหมาะสมด้วย ซึ่งคงต้องขึ้นกับแต่ละคนด้วย บางคนชอบการทำงาน โดยใน 24 ชั่วโมง นอน 6 ชั่วโมงที่เหลือนอกเหนือจากเวลาพักผ่อนแล้วอยู่ที่ทำงาน หรืออาจไม่ได้อยู่ที่ทำงาน อยู่บ้านก็ยังทำงาน อย่างนี้เราคงไปห้ามไม่ได้ เพราะเขามีความสุขอย่างนั้น

หากถามว่าจะนำองค์กรอย่างไร ผมคิดว่าข้อหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เป็นหัวใจขององค์กรในระดับชาติที่ได้รับความไว้วางใจจากรัฐบาล ถ้าบุคลากรเราอ่อนด้อยในเรื่องความรู้ความสามารถ หลักคิดวิเคราะห์ หรือไม่แน่นอนในหลักวิชาการ คงไม่สามารถทำให้หน่วยงานได้รับความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือได้ เลขาธิการสภาพัฒนาในอดีตทุกท่านได้ให้ความสำคัญกับสิ่งนี้ และผมเองก็ได้รับความกรุณาด้วยเช่นกัน เมื่อเข้ามาทำงานได้ไม่ถึง 2 ปีได้ ผมสอบวิลเลียมคอลเลจได้ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยจะสอบสัมภาษณ์ก่อน เมื่อได้แล้วต้องหาทุนเรียนเอง ขณะนั้นท่านอาจารย์เสนาะ ชูนากุล เลขาธิการฯ ได้พาเดินไปที่กรมวิเทศฯ และขอทุนท่านอธิบดีให้ จะเห็นว่าท่านกรุณามาก และทำให้ผมได้รับทุนทันที ฉะนั้น หลายโปรแกรมหลายโครงการที่ได้รับเริ่มไว้ในช่วงที่ผ่านมาก็ยังคงเดินหน้าต่อไป และจะพยายามทำตรงนี้ให้เข้มข้นมากขึ้น เช่น ใครที่มีศักยภาพที่จะเรียนต่อ จะได้รับการส่งเสริมให้เรียนในขั้นที่สูงขึ้น

ข้อสอง การฝึกอบรม ต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเทคโนโลยี ความรู้ทางวิชาการและโลกเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น บุคลากรจะมีคุณภาพได้จะต้องได้เรียนรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกนี้ อย่างเช่น โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับธนาคารโลกและองค์กรระหว่างประเทศ หรือเรื่องทุนการศึกษาสำหรับข้าราชการ จะได้รับการจัดสรรอย่างต่อเนื่อง แม้กระทั่งโปรแกรมฝึกอบรมระยะสั้น ซึ่งต้องยอมรับว่าบุคลากรของเรามีขีดความสามารถต่างกัน ดังนั้น เราต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถหรือศักยภาพของคนที่นั้น

ข้อสาม การทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่เราพยายามสร้างและเพิ่มระดับความเข้มข้นของการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เน้นเรื่องคุณธรรมนำความรู้ เป็นหลักคิดอีกอย่างหนึ่งซึ่งผมคิดว่าเป็นหลักสำคัญในการนำองค์กร หากทำได้จะทำให้ สคช. ได้รับความไว้วางใจและน่าเชื่อถือต่อไป

ประเด็นที่ สศช. ต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์กรของเรามีการปรับโครงสร้างมาโดยตลอด ซึ่งหากไปดูแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ที่กำลังยกร่างจะพบว่า โดยหลักๆ ในภาพรวมเรายังให้ความสำคัญกับแผนฯ 10 อย่างต่อเนื่อง โดยสิ่งที่จะเพิ่มระดับความเข้มข้นขึ้นนอกจากการเพิ่มศักยภาพบุคลากรแล้ว การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศโลกเป็นประเด็นการพัฒนาใหม่ที่เรากำลังจำเป็นต้องมีองค์ความรู้เพิ่มเติม การสร้างแหล่งรายได้ใหม่ของประเทศ ช่วง 60 ปีมานี้ สภาพัฒน์ผ่านการพัฒนาในแต่ละช่วงที่ต่างกัน ตั้งแต่การพัฒนาที่เน้นใช้ทรัพยากรในประเทศ เน้นพัฒนาภาคเกษตร ส่งออกจนมาถึงเรื่องทดแทนการนำเข้า การส่งออกในภาคอุตสาหกรรม จนถึงระบบ “เศรษฐกิจใหม่” หรือ New Economy รวมถึง “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ซึ่งมีที่มาจากสภาพัฒน์ โดยมาจากคำว่า การสร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจ หรือ Value Creation ซึ่งความหมายไม่ต่างกันมาก และในวันนี้ประเด็นเรื่อง “ทุนทางวัฒนธรรม” หรือ Cultural Capital ได้กลายเป็นแหล่งรายได้ใหม่ของประเทศ ซึ่งสภาพัฒน์ควรให้ความสำคัญ และพิจารณาว่าจะชี้นำหรือให้ทิศทางว่าประเทศควรจะพัฒนาทรัพยากรหรือใช้ทุนของประเทศให้เกิดประโยชน์อย่างไร

นอกจากนี้ เรื่องความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะ “ระบบโลจิสติกส์” ถือเป็นเรื่องสำคัญที่หากใครสามารถทำระบบเชื่อมโยงการขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด จะเป็นผู้ที่ก้าวล้ำหน้าไปอีกก้าวหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำประโยชน์ให้กับประเทศมาก เนื่องจากสามารถลดค่าใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่ควรจะจ่าย เช่น การพัฒนาระบบราง สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน เป็นต้น

การเรียนรู้ตลอดชีวิต

อีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญคือ เรื่องคุณภาพของคนไทย ซึ่งไม่ได้หมายถึงเฉพาะการศึกษาในระบบเท่านั้น โดยแต่เดิมใช้คำว่า “กระบวนการเรียนรู้” (Learning Process) แต่ปัจจุบันการเรียนรู้สามารถ “เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต” (Life Long) ซึ่งมีความหมายที่กว้างกว่า อย่างไรก็ตาม พื้นฐานในระบบต้องดีก่อนด้วย ซึ่งผมคิดว่าเป็นปัจจัยสำคัญของประเทศ ดังนั้น สภาพัฒน์ต้องดูประเด็นในเรื่องคุณภาพของคนให้มากขึ้น

ส่วนประเด็นสุดท้ายที่พูดกันในช่วงเวลานี้คือ เรื่องความเหลื่อมล้ำ ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นแนวที่สภาพัฒน์กล่าวมาโดยตลอด เวลาที่สภาพัฒน์พูดถึงการเจริญเติบโต ต้องพูดอีก 3 เรื่องคือ การกระจายความเจริญ ความมีเสถียรภาพ และความเป็นธรรม ซึ่งการจะทำให้ประชาชน

หลุดพ้นจากความยากจนนั้น อยู่กับการสร้างโอกาสในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากรายได้เป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิต ดังนั้น 5 เรื่องที่กล่าวมานี้เป็นเรื่องที่ยังคงมีความสำคัญ และต้องถ่ายทอดประเด็นเหล่านี้ไปสู่ระดับนโยบาย

ความเป็น “คนของสภาพัฒน์” สิ่งที่ยากเห็น และอยากให้เป็น

“คนสภาพัฒน์” เมื่อเดินออกจากสภาพัฒน์ไปเพียงก้าวเดียวก็เป็นตัวแทนสภาพัฒน์ทุกคน ไม่ใช่เฉพาะเลขาธิการสภาพัฒน์ หรือผู้บริหารระดับต่างๆ แต่ทุกคนที่เดินพ้นจากตึกสภาพัฒน์เพียงก้าวเดียวก็ถือว่าเป็นผู้แทนของสภาพัฒน์ ดังนั้นสิ่งที่อยากจะทำคือ หนึ่ง ความเป็นทีม สอง ความเป็นคนของสภาพัฒน์ เป็นผู้แทนของสภาพัฒน์ที่สามารถแสดงความเห็นในนามของสภาพัฒน์ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

นอกจากนี้ อยากให้ชาวสภาพัฒน์สามัคคี ร่วมใจทำงานกันเป็นทีม ไม่แบ่งว่าใครอยู่สำนักไหน สายไหน ขอให้ทำงานข้ามสายกันได้ ตรงนี้จะเป็นเรื่องที่ได้ประโยชน์

สิ่งที่ยากจะทำถึงชาวสภาพัฒน์

ต้องยอมรับว่าภารกิจของสภาพัฒน์เพิ่มขึ้นมาก บ่อยครั้งเรามักจะถูกมอบหมายงานจากรัฐบาล และท่านเลขาฯ อำพนก็ให้ความสำคัญ นอกจากนี้ ตาม พ.ร.บ.พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 เราต้องปฏิบัติตามที่รัฐบาลมอบหมายด้วย อย่างไรก็ตาม ระบบการทำงาน ความซับซ้อนในเรื่องของโครงสร้างระบบราชการ โครงสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างราชการกับภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และประชาชน นั้น มีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น นอกเหนือจากการทำงานเป็นทีมเราต้องมีความอดทน บางเรื่องเราต้องใช้วิธีการอธิบายทำความเข้าใจ นั่นคือหลักคิดของสภาพัฒน์อยู่แล้ว สมัยก่อนเรามักจะได้อินว่าเป็นแบบพิมพ์เขียวจากสภาพัฒน์ แต่วันนี้ไม่ใช่ ความซับซ้อนมีมากขึ้น การที่จะต้องเข้าไปทำงานกับทุกภาคส่วนจึงต้องมีความอดทน ต้องใช้หลักวิชาการอธิบาย

สิ่งที่ประทับใจและได้เรียนรู้จากท่าน สศช.อำพน

ช่วงเวลาที่ท่านเลขาฯ อำพนอยู่สภาพัฒน์นั้น ได้เรียนรู้อะไรจากท่านมากเนื่องจากท่านรู้ทั้งบุญและบุญต้องยอมรับว่า หนึ่ง การปฏิบัติ โดยเฉพาะเกี่ยวกับด้านเกษตรไม่มีใครเทียบท่านได้ ท่านได้นำประสบการณ์ความรู้ที่ท่านมีอยู่มาให้สภาพัฒน์ สอง วิธีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเพิ่มสปีด (Speed) หรือความรวดเร็วในการทำงาน ซึ่งการจะทำสปีดได้ต้องมีองค์ความรู้ มีทักษะ ประสบการณ์ และข้อมูล สาม ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพัฒน์กับองค์กรอื่นๆ ตรงนี้เป็นสิ่งที่คิดว่าได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผมคิดว่าท่านช่วยทำให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติมากขึ้น เหล่านี้เป็นสิ่งที่ผมประทับใจและคิดว่าท่านได้เติมเต็มให้กับ สศช. มาตลอด... เป็นสิ่งที่เราต้องเรียนรู้และต่อยอดจากท่านต่อไป

มุมมองของอดีตเลขาธิการฯ ต่ออนาคตของ สศช.

เนื่องในโอกาสของการจัดทำ “สะพานขาว ฉบับพิเศษ” ที่ทีมงานสะพานขาวขอนำข้อคิดเห็น ทศนะ และมุมมองต่อสภาพัฒน์ของอดีตเลขาธิการสภาพัฒน์ในโอกาสต่างๆ มาเรียบเรียงและนำเสนอในที่นี้ ด้วยเห็นว่าเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการนำมาปรับแนวทางการดำเนินงานของสภาพัฒน์ต่อไปในอนาคต

ดร.เสนา อุนากุล

เลขาธิการฯ ลำดับที่ 5 และ 7

(พ.ศ. 2516 - 2518 และ พ.ศ. 2523 - 2532)

ท่านกล่าวถึงสภาพัฒน์ไว้ว่า “ระบบข้อมูลนั้นสำคัญมากทีเดียว ยิ่งตอนนี้เป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ผมว่าสภาพัฒน์น่าจะเป็นศูนย์ข้อมูลทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญที่สุดของประเทศ โดยบางส่วนเราทำเอง แต่บางส่วนเราเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ ส่วนที่เราทำเองเช่น บัญชีประชาชาติ ทั้งรายได้ ผลผลิต รายจ่าย Flow of Fund หรือตาราง Input Output เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องของเราโดยตรง ควรจะทำให้ดี อย่าคิดว่าเป็นเรื่องบัญชีเฉยๆ แต่เป็นเครื่องมือในการที่เราจะทราบสถานการณ์เศรษฐกิจ ทราบถึงความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาประเทศที่สำคัญมาก...

ผมดีใจที่สภาพัฒน์ได้ประสบผลสำเร็จในการทำ Quarterly GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายไตรมาส) ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ที่อื่นเขาไม่มีนะ สภาพัฒน์ทำได้ ขณะนี้ตัวเลขจีดีพีรายไตรมาสมีคนรอฟังจำนวนมากว่าจะออกมาเป็นเท่าใดซึ่งมีผลมากต่อการตัดสินใจของรัฐบาลและด้านธุรกิจ หรือแม้แต่ในต่างประเทศ ผมขอชื่นชมในเรื่องนี้ว่า เป็นผลงานที่สำคัญมาก และอยากจะสนับสนุนให้ขยายผลงานนี้ให้กว้างขวางออกไป”

ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม

เลขาธิการฯ ลำดับที่ 8

(พ.ศ. 2532 - 2537)

ท่านได้ให้ความเห็นตอบทบาทสภาพัฒน์ในอนาคตว่า “ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในหลายมิติ อย่างมากมายและรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคมโลก สภาพัฒน์ควรพิจารณา “ยกเลิก” การทำแผนแบบตั้งเป้า (Target Setting) มาเป็นการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (Strategic Oriented Development Plan) เป็นช่วงๆ ให้สอดคล้องกับวัฏจักรเศรษฐกิจและสังคมโลก ประเทศไทยไม่ควรอยู่ใน “สภาพโดดเดี่ยว” แต่ต้องขับเคลื่อนไปอย่างเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมโลกมากขึ้น โดยเฉพาะกับประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอันดับแรก โดยที่ประเทศไทยต้องเสริมสร้างสมรรถนะของตนเองให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้”

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

เลขาธิการฯ ลำดับที่ 9

(พ.ศ. 2537 - 2539)

ท่านได้ให้ข้อคิดต่อสภาพัฒน์ไว้ว่า “สภาพัฒน์.. ต้องนำการเปลี่ยนแปลง ต้องใช้หลักพุทธศาสนาที่ว่า ไม่มีอะไรแน่นอน ไม่มีอะไรที่เป็นอนัตตา อย่าให้สิ่งภายนอกมาปรับเปลี่ยนเรา เราควรนำการเปลี่ยนแปลง เราต้องนำสังคม สภาพัฒน์มีบทบาทอย่างนี้มาตลอด เราไม่เคยให้สภาพแวดล้อมมาเปลี่ยนเรา อย่างนี้รอจนกระทั่งมีใครมาบอกให้เราเปลี่ยน ควรปรับปรุงเสียก่อน ให้สมกับเป็นหน่วยงานวางแผนระดับชาติ เราต้องมองเห็นการณ์ข้างหน้า แม้จะรวดเร็วอย่างไรก็ต้องทราบ ต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่จะมาถึง วิธีการที่ดีที่สุดคือ ต้องปรับสถานการณ์ก่อนเกิด ไม่ใช่เกิดแล้วมาปรับจะไม่ทันกาล...

ขอให้ดำรงความเคารพนับถือของสังคมที่มีต่อเรา ถ้าเราไม่ได้รับความเคารพนับถือจากสังคมแล้วผมว่าจะไม่เหลือความเป็นสภาพัฒน์ ฉะนั้น ต้องให้เขาเกิดศรัทธา เกิดความเชื่อถือ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเมื่อมีนักการเมืองพูด หน่วยงานต่างๆ พูด สาธารณชนอาจจะเฉยๆ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่เสนอโดยสภาพัฒน์ คนส่วนใหญ่มักจะเชื่อ เราจึงต้องดำรงความเชื่อตรงนี้ให้คงอยู่ ถ้าเขามองสภาพัฒน์เหมือนหน่วยงานทั่วๆ ไป ตัวเลขเชื่อไม่ได้ ความเป็นสภาพัฒน์ก็จะหมดไป เพราะฉะนั้น เราจะไปคล้อยตามกระแสอย่างที่เขาเรียกว่า “เสือคล้อย” ไม่ได้ ต้องมีความเป็นตัวของตัวเอง”

นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม

เลขาธิการฯ ลำดับที่ 10

(พ.ศ. 2539 - 2542)

ท่านได้ฝากข้อคิดให้กับสภาพัฒน์ว่า “เนื่องจากสภาพัฒน์เป็นสำนักงานที่เน้นในด้านวิชาการเป็นหลัก ดังนั้นควรมีโครงสร้างบุคลากรให้เป็นระบบคล้ายๆ กับธนาคารแห่งประเทศไทยหรือกระทรวงการต่างประเทศ ที่จะต้องมีการจัดหาคู่มือบุคลากรส่วนรวม แล้วจึงจัดลงในหน่วยต่างๆ ตามพื้นฐานงานของสภาพัฒน์ เช่น ในด้านการศึกษาภาวะเศรษฐกิจ บัญชีประชาชาติ การพัฒนารายสาขา การวิเคราะห์โครงการ แล้วให้ทุกคนได้มีโอกาสทำงานหมุนเวียนสำนักละ 3 เดือน เมื่อเห็นตรงไหนเหมาะสมที่สุดก็ให้ทำงานตรงนั้น...

การดำเนินการดังกล่าวเรียกว่าการบริหารจัดการองค์กรแบบส่วนรวม ไม่ใช่แต่ละสายงานจัดการกันเองแบบแยกส่วน ที่สำคัญที่สุดจะต้องมีระบบการฝึกอบรมภายในองค์กร จัดสรรคนที่เหมาะสมไปฝึกอบรม หรือไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก และจัดครูมาสอนภาษาอังกฤษ กรณีต้องการองค์ความรู้เฉพาะเรื่องก็ต้องจัดให้เจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรมหมุนเวียนอยู่เสมอ เพราะวาระวิชาการใหม่ๆ มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องการวางแผนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคม จึงควรส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้มากยิ่งขึ้น”

นายสรสเสริญ วงศ์ชะอุ่ม

เลขาธิการฯ ลำดับที่ 11

(พ.ศ. 2542 - 2545)

ท่านได้เสนอความเห็นต่อการจัดทำแผนฯ ว่า “ในการจัดทำแผนต่อไปอาจจะไม่ต้องทำแผนในลักษณะเดิมๆ แต่กำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาในลักษณะแนวทางกว้างๆ คือให้ Guide line ในการพัฒนาระยะยาว ว่าจะวางบทบาทของประเทศอย่างไร จะมีบทบาทในภูมิภาคและในโลกอย่างไร ทำแผนระยะยาวโดยจะต้องมีการทำวิจัยที่มองหลายมิติมาสนับสนุน...

นอกจากแผนแล้วคิดว่าสภาพัฒน์ยังคงต้องทำและพัฒนาให้ดีขึ้นในห้าเรื่องสำคัญ เรื่องแรกคือการพัฒนากระบวนข้อมูลของประเทศ ให้มีคุณภาพน่าเชื่อถือและมีความรวดเร็ว เรื่องที่สองคือการประเมินผลการพัฒนาประเทศโดยรวมและเป็นเรื่องเฉพาะ ควรถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการให้ต่อเนื่องเป็นที่ยอมรับ เรื่องที่สามงานด้านศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนา ทั้งที่ทำเองและเป็นหน่วยประสานงานวิจัยให้สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยอื่นๆ เป็นผู้ทำ เรื่องที่สี่เป็นหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องการพัฒนาต่างๆ เรื่องที่ห้าต้องสามารถประสานการพัฒนาให้เกิดผลสำเร็จ เช่นในอดีตที่เคยมีบทบาทร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และธนาคารแห่งประเทศไทย ในการจัดลำดับความสำคัญของแผนงานในโครงการ และจัดสรรเงินลงทุนให้เหมาะสม รวมทั้งติดตาม เร่งรัด ให้งานต่างๆ ดำเนินไปตามแผนการลงทุนได้”

นายจักรมณฑ์ พาสุกอณิ

เลขาธิการฯ ลำดับที่ 12

(พ.ศ. 2545 - 2547)

ท่านได้ฝากแนวทางการทำงานพัฒนาประเทศว่า “แผนยังต้องเป็นหลัก โดยเป็นหลักในระยะยาว 10 - 20 ปี ไม่เรียกว่าแผนพัฒนาฯ แต่เป็นทิศทางของประเทศ ให้รู้ว่าประเทศไทยจะก้าวเดินไปทางไหนอย่างไร...

ช่วงนี้แผนระยะสั้นเราเป็นแผน 5 ปี เราปักธงชัยอยู่ข้างหน้าแล้ว แม้จะไม่ว่ายะทางที่จะถึงเป้าหมายนั้นไกลแค่ไหน เราก็ต้องเดินไปให้ถึง เพราะฉะนั้นหลักชัยที่เราปักไว้ต้องมีทิศทาง เช่น มีเป้าหมายต้องการเห็นสังคมไทยเป็นอย่างไรในอีก 20-30 ปีข้างหน้า เราจะเลือกทางเดินไปเช่นไร ในช่วง 5 ปีแรกจะมีแผนอย่างไรที่ไปถึงจุดๆ นั้น แต่ในขณะเดียวกันช่วง 5 ปีนี้ ก็ต้องมีแผนอื่นๆ อีกที่ยืดหยุ่นไปตามภาวะเศรษฐกิจโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว...

ขณะเดียวกันต้องมีแผนระยะยาวที่ตั้งเป็นหลักไว้ให้รัฐบาลทุกชุดที่เข้ามาบริหารบ้านเมือง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องกันไป เป็นหลักที่คนทั้งประเทศเดินไปด้วยกัน ในความเห็นของผมต้องแบ่งแผนเป็น 2 ส่วนดังกล่าว เพราะว่าชีวิตของประเทศยาวยิ่งกว่าชีวิตของคนทำแผน ไม่ได้อยู่แค่ 5 ปีซึ่งเป็นช่วงสั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศแล้วเป็นระยะที่สั้นมาก ดังนั้น ต้องวางทิศทางให้ไกลกว่านั้น”

น่านาคึกบึนของคนรุ่นใหม่

ต่อวัฒนธรรมองค์กร สศช.

ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ **ดร.อำพน กิตติอำพน** ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาพัฒน์ ท่านได้ปรับเปลี่ยนและสร้างสิ่งต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาองค์กร สศช. ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพและการพัฒนานุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านได้พยายามฟื้นฟูและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ สศช. 4 ประการ เพื่อเป็นแนวทางให้ชาว สศช. ยึดถือและปฏิบัติ ได้แก่

- (1) เป็นองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ
- (2) เป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะและสังคม
- (3) มีระบบธรรมาภิบาล และ (4) บุคลากรของสำนักงานฯ เป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สุดขององค์กร

ในการสร้างความเป็นเลิศทางด้านวิชาการของ สศช. นั้น **ดร.อำพน** มุ่งสร้างปัญญา สร้างความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ สศช. โดยให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้มีโอกาสในการแสวงหาความรู้ เริ่มจากการจัด “**อาศรมทางปัญญา**” และ “**มนัชาสา สภาพัฒน์**” โดยเชิญศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน สศช. หรือท่านผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญมาร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งส่งเสริมให้ศึกษาต่อ โดยจัดสรรทุนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และจัดโครงการอบรมต่างๆ ให้กับสายงานวิชาการและสายงานสนับสนุน รวมทั้งยังมีทุนฝึกอบรมเพื่อเรียนรู้และหาประสบการณ์ในต่างประเทศ อาทิ โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับธนาคารโลกและองค์กรระหว่างประเทศ

ขณะเดียวกัน ได้มีการปรับปรุงด้านกายภาพของสำนักงานฯ ได้แก่ ปรับปรุงภูมิทัศน์ และอาคารส่วนกลางทั้งหมด ให้น่าอยู่ ถูกสุขลักษณะ และมีพื้นที่ใช้สอยที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ปรับปรุงห้องประชุมของสำนักงานฯ ทุกห้องโดยการติดระบบเครื่องฉาย (Presentation) ที่สมบูรณ์แบบ พร้อมทั้งระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) ทั้งภายในและภายนอกประเทศ และ

สามารถเชื่อมโยงการประชุมกับสำนักภาคทั้ง 4 แห่งได้ในเวลาเดียวกัน ปรับปรุงลานจอดรถ รวมทั้งบริเวณทางเดิน และห้องอาหาร ให้สะอาดถูกสุขอนามัยตลอดจนสร้างอาคารสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใหม่ 2 แห่งคือ สพน. จ.เชียงใหม่ และ สพก. พร้อมหอประชุมสุริยานุวัตร ที่ จ.นนทบุรี รวมถึงสร้างพิพิธภัณฑ์สุริยานุวัตรเพื่อการพัฒนาประเทศ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติของพระยาสุริยานุวัตรและการพัฒนาประเทศ และปรับปรุงห้องสมุดสุริยานุวัตรให้ทันสมัย มีบรรยากาศที่ดี ตลอดจนได้เตรียมการของงบประมาณและออกแบบเพื่อปรับปรุงอาคารที่ทำการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) เป็นสถานที่ปฏิบัติงานของ สศช. ต่อไป

จากมุมมองของท่าน **ดร.อำพน** ที่เห็นว่า **ทรัพยากรมนุษย์ของ สศช. เป็น “ทรัพยากรที่มีค่า”** ท่านจึงให้ความสำคัญกับ

การจัดสวัสดิการต่างๆ แก่เจ้าหน้าที่ สศช. อาทิ ให้ทุนการศึกษา กับบุตรหลานข้าราชการที่มีรายได้น้อย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพิธีศพ เงินช่วยเหลือครอบครัว ฯลฯ ทั้งนี้ ท่านได้จัดหารายได้เข้ากองทุนสวัสดิการ สศช. โดยจัดการแข่งขันแรลลี่ครอบครัวสภาพัฒน์ถึง 2 ครั้ง ในปี 2549 และปี 2553 รวมเป็นเงินกว่า 2,285,000 บาท นอกจากนี้ ท่านยังได้ตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของนายแพทย์กวี กิตติอำพน โดยบริจาคเงินเป็นทุนประเดิม 300,000 บาท

ด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณะและเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยการให้ความเห็นต่อมติคณะรัฐมนตรี ผ่านคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือคณะผู้บริหาร พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสังคม เพื่อรักษามลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งเรื่องอื่นๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นหน่วยงานที่ยึดหลักความถูกต้องทางวิชาการ โดยมีความกล้าหาญที่จะนำเสนอความเห็นอย่างตรงไปตรงมา แม้ว่าอาจจะทำให้หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่พึงพอใจ ซึ่งทำให้สังคมเห็นความสำคัญและให้ความเชื่อถือ สศช. เช่น กรณีโครงการเช่ารถเมล์เอ็นจีวี 4,000 คัน และโครงการประกันรายได้เกษตรกร เป็นต้น

นอกจากนี้ ท่าน ลศช.อำพน ยังได้ริเริ่มและกำกับดูแลโครงการ NESDB Future Team ซึ่งเป็นอีกหนึ่งผลงานที่ท่านได้พัฒนาความรู้พื้นฐาน แก่ข้าราชการบรรจุใหม่หรือรับโอนที่จบปริญญาตรี-โท เกียรตินิยม เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการนำกลุ่ม Future Team ลงพื้นที่ นอนวัด เสวนา ฟังธรรม รับฟังปัญหาความยากจน เพื่อให้รู้ซึ่งถึงแก่นสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนในชนบท ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนแนวคิดและทัศนคติในการทำงานของคนรุ่นใหม่ ให้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก

ในโอกาสนี้ “สะพานขาว ฉบับพิเศษ” ขอนำบทสัมภาษณ์ซึ่งเป็นมุมมอง จากตัวแทน NESDB Future Team รุ่น 1 และ รุ่น 2 มาเสนอ เพื่อสะท้อนแนวคิด “เด็กรุ่นใหม่ไฟแรง” ว่ามีความคิดเห็นเป็นอย่างไรต่อวัฒนธรรมองค์กรของ สศช. กับการพัฒนา สศช. ของท่าน ลศช.อำพน

นายปณณลักข์ สุรัสวดี (อัน)
ร.นวค.ชก./ สวค.
ประธาน NESDB Future Team
รุ่นที่ 1 คนปัจจุบัน

“ผมเห็นว่าการพัฒนาองค์กรตามวัฒนธรรมองค์กร 4 ประการที่ผ่านมา เราพัฒนาองค์กรเรื่องความเป็นเลิศ

ทางด้านวิชาการได้เป็นอย่างดีและต่อเนื่อง จากการพัฒนาองค์ความรู้และบุคลากรในทักษะและวิชาการด้านต่างๆ (สหวิชาการ) นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ระหว่างส่วนงาน และเจ้าหน้าที่ในระดับต่างๆ เพื่อบูรณาการความรู้ ทักษะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติราชการครับ...

สำหรับเรื่องวัฒนธรรมองค์กรผมคิดว่าต้องเกิดจากการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องจนพัฒนาจากค่านิยมของบุคคลเป็นวัฒนธรรม เพราะฉะนั้นการยึดหลักวัฒนธรรมขององค์กรในการปฏิบัติภารกิจให้เป็นจริงและรูปธรรม ต้องมีแบบอย่างที่ดีที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับและชื่นชม สิ่งใดที่ไม่ดีไม่ควรปฏิบัติ ต้องได้รับการตำหนิและลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเชื่อและความศรัทธาในการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่เราได้มุ่งหวังไว้ทั้งวิชาการ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ธรรมาภิบาล และการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรบุคคล...

สิ่งหนึ่งที่ผมประทับใจในตัวท่านเลขาฯ อำพน คือความเป็นกันเองและไม่ถือตัว ซึ่งทำให้ข้าราชการระดับเล็กเช่นผม สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ต่อท่าน โดยไม่ต้องเกร็งหรือกังวล (แต่ไม่ใช่ไม่มีกาลเทศะเลยนะครับ) ผมคิดว่าความเป็นกันเองของท่านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ท่านได้ใจจากพวกเราที่เป็นลูกน้องครับ”

นางสาวสุภัทรา เชิดชูไชย (อู๋)
นวค.ชก./ สทว.
NESDB Future Team รุ่นที่ 1

“วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. ได้สร้างบุคลากรให้เป็นคนมุ่งมั่น มุ่งเท และมีความอดทน ทำงานเพื่อประเทศตามหลักวิชาการ ซึ่งส่งผลให้ สศช. ในภาพรวมเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ได้รับการยอมรับว่าเป็น “มันสมอง” ในการวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง แผนพัฒนาฯ ถูกนำไปเป็นแม่แบบให้พรรคการเมืองต่างๆ นำไปร่างเป็นนโยบายของประเทศ รวมทั้งทำหน้าที่ที่กลั่นกรองงานต่างๆ ของรัฐบาลทุกรัฐบาลว่าเหมาะสม ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งความสำเร็จของการพัฒนาประเทศในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาทำให้เศรษฐกิจไทยเติบโต มีบริการโครงสร้างพื้นฐานกระจายทั่วประเทศ และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้พ้นจากความยากจนได้อย่างมาก...

ภายใต้ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรของ สศช. สามารถนำพาองค์กรให้ไปสู่การเป็นหน่วยงานที่สามารถจับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระยะกลาง ระยะยาว ให้รอบความคิดและมีบทบาทนำทางความคิดสำหรับผู้ดำเนินนโยบาย ภายใต้มาตรฐานทางวิชาการ

ที่ยึดมั่นในธรรมาภิบาลซื่อสัตย์ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม...

ตอนที่กลับมารับราชการหลังจากที่สำเร็จการศึกษาใหม่ๆ ได้มีโอกาสลงพื้นที่ดูงานกับท่าน ลศช. ที่จังหวัดขอนแก่นและอุดรธานี ในตอนนั้นรู้สึกประทับใจในความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในพื้นที่ รวมทั้งความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับคนในท้องถิ่น ยิ่งจำได้แม่นว่า ท่าน ลศช. พูดไว้ว่า “เราจะสามารถวางแผนพัฒนาประเทศได้ดี เราต้องมาเรียนรู้ (ประสบการณ์ชีวิต) จากคนในพื้นที่” นอกจากที่ท่านเลขาฯ เป็นคนเก่ง มีความมุ่งมั่นและมีความเป็นผู้นำแล้ว ท่านยังยึดหลักผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ท่าน ลศช. สอนว่า “เป็นข้าราชการต้องทำงานด้วยความเสียสละ ไม่ใช่แค่ปิดทองหลังพระ แต่บางครั้งปิดทองที่ฐานพระก็ต้องทำ”

นางสาวประภัสร เพ็ญน้อย (น้อยหน้า)
นวค.ปค./ สศม.
NESDB Future Team รุ่นที่ 1

“การพัฒนาองค์กรตามวัฒนธรรมองค์กร 4 ประการที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง องค์กรได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเป็น

อย่างมาก โดยได้จัดอบรมให้ความรู้ใหม่ๆ แก่เจ้าหน้าที่ หรือการสนับสนุนทุนไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ รวมทั้งทุนอบรมทั้งในและต่างประเทศ โดยสอบถามความต้องการของเจ้าหน้าที่ด้วย อย่างไรก็ตาม การมุ่งหวังเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการนั้นเจ้าหน้าที่ต้องมีการเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ...

วัฒนธรรมองค์กรทั้ง 4 ข้อสามารถนำ สศช. ไปสู่การเป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนพัฒนาประเทศ และให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการแก่รัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ โดยยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง...

ความประทับใจต่อการนำองค์กรของ ลศช. อำพน คิดว่าท่านเป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นผู้นำสูง มีวิสัยทัศน์และมีองค์ความรู้เป็นอย่างดี และมักย้ำเสมอว่าการปฏิบัติราชการนั้นให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก”

นายสุธัมมะ ธรรมศักดิ์ (ข้าว)
นวค.ปค./ สลก.
รองประธาน NESDB Future Team
รุ่นที่ 2

“การปฏิบัติภารกิจโดยสอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กรจะไม่เป็นปัญหาใดๆ ทั้งสิ้น ในทางกลับกันจะทำให้ผู้ปฏิบัติ

มีความสุขในการทำงานอีกด้วย เพราะวัฒนธรรมขององค์กร หรือวัฒนธรรมในการปฏิบัติงานจะสอดคล้องกับความเชื่อ และสิ่งที่ผู้ปฏิบัติให้คุณค่า ผู้ปฏิบัติจะรู้สึกทำงาน และชีวิตของตนมีคุณค่าไปด้วย...

วัฒนธรรมองค์กร 4 ประการนี้ จะทำให้ สศช. เป็นองค์กรซึ่งเป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างยั่งยืน และอาจเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง แยกแยะในสังคมปัจจุบันได้ นอกจากนี้

นั้นยังจะทำให้บุคลากรในองค์กรมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกขององค์กร และภาคภูมิใจในตนเอง...

ท่าน ลศช. เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของอนาคต จึงได้สร้าง Future Team ซึ่งเป็นชุมชนของข้าราชการใหม่ขึ้น การได้มีโอกาสเข้าร่วม Future Team ทำให้ผมได้เป็นเพื่อนกับข้าราชการในสำนักอื่นๆ ได้รับการอบรม การศึกษาดูงานที่มีประโยชน์ ได้ฝึกการทำงานเป็นทีม และได้ฟังเรื่องเล่าเกี่ยวกับการทำงานของเพื่อนๆ จากต่างสำนักครับ”

นางสาวอุมา ทับเที่ยง
นวค.ปค. / สพต.
NESDB Future Team รุ่นที่ 2

“การพัฒนาองค์กรตามวัฒนธรรมองค์กร 4 ประการที่ผ่านมาประสบความสำเร็จค่อนข้างมากและคิดว่าจะสามารถนำ สศช. ไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของ สศช. ใน การเป็นหน่วยงานหลักในการวางแผน

และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนที่ยึดประโยชน์ส่วนรวมทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีประสิทธิภาพสูงได้...

สำหรับความประทับใจต่อการนำองค์กรของ ลศช.อำพน คือ ท่านสามารถเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติและการดำเนินงานของหน่วยงานปฏิบัติได้เป็นอย่างดี เช่น การติดตามประเมินผลโครงการ ประกันรายได้เกษตรกร และการส่งเสริมให้ข้าราชการใหม่ได้รับการฝึกอบรม การเรียนรู้งานกับหลายๆ สำนัก ก่อนที่จะปฏิบัติราชการกับต้นสังกัด ฯลฯ”

นายวรพต สัมฤทธิเดชขจร (แข็ง)
นวค.ปค. / สศม.
NESDB Future Team รุ่นที่ 2

“โดยส่วนตัวผมมองว่าการพัฒนาองค์กรตามวัฒนธรรมองค์กร 4 ประการที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ครอบคลุมมิติของการพัฒนาเกือบจะทุกด้าน พี่ทุกคนๆ ในสภาพแวดล้อมที่ผมรู้จัก

ยึดถือและปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรทั้ง 4 ประการอย่างเคร่งครัด การทำงานที่ทําเพื่อผลประโยชน์ของชาติมาก่อนความสุขสบายส่วนตน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับบุคลากรในสำนักงานฯ ประหนึ่งครอบครัวเดียวกันแต่ถ้าเป็นไปได้อยากให้เพิ่มอีกข้อหนึ่งคือ If we work hard we should play harder ผมคิดว่าเรื่องความสุขหรือความสนุกในการทำงานก็เป็นสิ่งสำคัญ...

ผมประทับใจการทำงานของท่านเลขาฯ อำพน และพี่ๆ หลายคนในสภาพแวดล้อมที่ได้ช่วยกันพัฒนาองค์กรไปด้วยกัน ผมได้เรียนรู้ได้ประสบการณ์ที่สำคัญจากการทำงานร่วมกับทุกท่าน รู้สึกขอบคุณทุกท่านที่ให้โอกาสทำงานสำคัญหลายๆ อย่าง ทั้งการได้เป็นคณะทำงานในกระบวนการจัดทำแผนฯ 11 ที่ถือได้ว่าเป็นการเติมเต็มความฝันของเด็กที่จบเศรษฐศาสตร์มา และได้เข้าร่วมเป็นคณะทำงานคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (รศก.) ที่สำคัญได้เห็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

ที่สุดคือทรัพย์สินทางด้านปัญญาและทรัพย์สินทางด้านความเชื่อถือ” ผมไม่ฝากอะไรมาก ขอเพียงให้ลองอ่านหนังสือทรัพย์สินศาสตร์ที่พระยาสุริยานุวัตร ผู้ซึ่งอยู่ที่นี้มา 105 ปีแล้วเป็นผู้เขียนขึ้น และได้ชื่อว่าเป็นนักเศรษฐศาสตร์ท่านแรกของประเทศไทย เป็นต้นแบบของข้าราชการประจำคนหนึ่งที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ ต่อบ้านเมือง ซึ่งเหมือนกับอดีตเลขาฯ และผู้บริหารท่านต่างๆ ที่เป็นผู้เสียสละ มีความโปร่งใส เห็นได้จากที่สภาพพัฒน์ไม่เคยถูกตรวจสอบเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันแต่อย่างใด ผมจึงอยากให้พวกเราดำรงรักษาไว้ซึ่งความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใส นั้นไว้ ถ้าหากมีคนหนึ่งคนใดที่ไม่มีความโปร่งใส ก็ต้องกล้าที่จะลงโทษ ไม่ให้เกิดเป็นแบบอย่างต่อไป

หากเราสามารถยึดและปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรได้อย่างในอดีต รวมทั้งสามารถสร้างเสริมความเชื่อมั่นในสถาบันแห่งนี้ สื่อมวลชนคงไม่พาดหัวข่าวให้สภาพพัฒน์เป็นที่เสื่อมเสียหรือหน่วยงานต่างๆ อ้างว่าสภาพพัฒน์ให้การสนับสนุนแล้วเหมือนดังเช่นในสมัยที่ ดร.เสนาะ อนุสกุล ขับเคลื่อนการเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา โดยมี ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม เป็นผู้สร้างความต่อเนื่องนั้น

มาจากคนนอกย่อมเห็นสิ่งดีๆ ของสภาพพัฒน์

เวลาเราอยู่ในบ้านเราอาจจะคุ้นเคยจนไม่ค่อยรู้สึกอะไร แต่คนที่มาจากนอกบ้านย่อมเห็นสิ่งที่เป็นอะไรดีๆ ในบ้าน ผมเป็นคนหนึ่งที่เป็นคนมาจากข้างนอกที่ผ่านเข้ามา ได้มาพักอาศัย และได้เห็นสิ่งดีๆ ภายในบ้านหลังนี้ นั่นคือวัฒนธรรมองค์กร 4 ประการที่มีอยู่แล้ว คือ การเป็นองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะและสังคม มีระบบธรรมาภิบาล และบุคลากรของสำนักงานฯ เป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สุดขององค์กร ผมเพียงเป็นคนที่มาปิดกวดขัดเงา สิ่งที่เป็นคุณค่าของที่นี่ขึ้นมาให้พวกเราซึ่งเป็นคนที่อาศัยอยู่ในบ้านได้เห็นเท่านั้น

หน้าที่ที่สมบูรณ์ที่สุดคือผลักดันให้คนในสภาพพัฒน์ก้าวขึ้นเป็นเลขาธิการฯ

สุดท้ายที่ผมคิดว่าผมทำหน้าที่ได้อย่างดีและสมบูรณ์ที่สุดก็คือ การสร้างให้ทุกคนเห็นว่า คนในสภาพพัฒน์นั้นสามารถขึ้นเป็นเลขาธิการฯ ของสภาพพัฒน์ได้ เหมือนอย่างเช่น ดร.เสนาะ อนุสกุล ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม และวันนี้สภาพพัฒน์ก็พร้อมที่จะเดินหน้า ด้วยคนของสภาพพัฒน์เอง ขอขอบคุณครับ

😊 พระมหาสมปอง บรรยายธรรม “งานได้ผล คนเป็นสุข”... เมื่อเร็วๆ นี้ พระมหาสมปอง ตาลปุตโต พระวิทยากรประจำรายการธรรมะเดลิเวอรี่ ได้บรรยายธรรมในหัวข้อ “งานได้ผล คนเป็นสุข” ให้แก่เจ้าหน้าที่ สศช. ตามโครงการสร้างสรรค์ “องค์กรเป็นเลิศ คนทำงานเป็นสุข” เพื่อพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ตาม พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักพุทธศาสนา สามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล มีความสุข

😊 สศช. ร่วมเวทีหารือพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง... เมื่อวันที่ 6 ก.ย. 53 รศช.อาคม เตมพิทยาไพสิฐ ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ร่วมเวทีหารือเพื่อการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Development Forum: MDF) ซึ่งรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลี ร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชียเป็นเจ้าภาพ ณ กรุงโซล การหารือดังกล่าวประกอบด้วยเวทีหารือพหุภาคีระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส 6 ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (กัมพูชา จีน สปป.ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม) กับภาครัฐและภาคเอกชนของสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อพัฒนาแผนงาน GMS และเวทีหารือทวิภาคีระดับรัฐมนตรี GMS กับนายยุน จ็อง ฮยอน รัฐมนตรีกระทรวงยุทธศาสตร์และการคลังของสาธารณรัฐเกาหลี

ขอบคุณและอำลา พี่ๆ เกษียณปี 53

อีก 1 ปีที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว พร้อมกับความรู้สึกห่วงหาอาทร พี่ๆ และเพื่อนๆ ที่เคยร่วมงานกัน ซึ่งจะมีถึง 10 ท่านที่กำลังจากพวกเราไปในสิ้นปีงบประมาณนี้ โดยในปีนี้มีผู้บริหารและพี่ๆ เกษียณรวม 4 ท่าน ได้แก่ รศช.สุวัฒน์ วาณิสบุตร นายสุเมธ เหลืองศิริมงคล นายวิชัย สมจิตต์ นายสัมฤทธิ์ สีชมภู และพี่ๆ ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ นางอรทัย อาชวินบูลโยบล นางบังอรรัตน์ วุฑฒกนก นางจันทร์เพ็ญ แต่ศรีกุล นางเสาวนีย์ ภูสกุล นายตฤณพงศ์ คำทอง และนายธนวันต์ อุ่ณจันทร์ “สะพานขาว ฉบับพิเศษ” จึงขอเก็บความทรงจำและข้อแนะนำดีๆ ที่ท่านผู้บริหาร พี่ๆ และเพื่อนๆ ฝากถึงชาว สศช. ทุกคน

พุกเกษียณอายุราชการ 4 ท่าน

ดร.สุวัฒน์ วาณิสบุตร
รองเลขาธิการฯ

ท่านรองฯ สำเร็จปริญญาตรี
ด้านวิศวกรรมโยธาจากจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เข้ารับราชการที่
กรมทางหลวง 3 ปี (2514-2517)
ก่อนได้ทุนไปศึกษาต่อปริญญาโท
สาขาวิศวกรรมโยธา ณ Georgia

Institute of Technology สหรัฐฯ เมื่อกลับมาได้มีโอกาสร่วม
กับ สศช. ในการจัดทำโครงการก่อสร้างถนนต่างๆ ต่อมาในปี 2525
ได้โอนมาสังกัด สศช. ในสมัยท่าน ดร.เสนาะ อุณากร เป็นเลขาธิการฯ
โดยทำงานร่วมกับ ดร.สาวิตรี โพธิ์พิกัด ที่ศูนย์วิเคราะห์และ
ประสานแผนปฏิบัติการ (ศวป.) งานหลักคือการวางแผนท่าเรือ
แหลมฉบัง นอกจากนี้ได้ร่วมกับธนาคารโลกวางแผนระบบขนส่ง
ขนาดใหญ่ของประเทศ ต่อมาได้รับทุนไปศึกษาระดับปริญญาเอก
ด้านการวางแผนวิศวกรรมโยธา ณ Polytechnic University สหรัฐฯ

โครงการสำคัญๆ ที่ท่านเป็นผู้ริเริ่ม อาทิ โครงการมอเตอร์เวย์
สายกรุงเทพฯ-ชลบุรี วงแหวนรอบนอก เส้นทาง สระบุรี-นครราชสีมา
โครงการรถไฟความเร็วสูง แอร์พอร์ตลิงค์ โครงการพัฒนา
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โครงการรถไฟใต้ดินและยกระดับ
รถไฟฟ้ามหานคร โครงการทางด่วนในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ฯลฯ
ในช่วงที่ ดร.พิสิฐ ภัคเกษม เป็นเลขาธิการฯ ได้รับมอบหมายให้
วางแผนการจัดตั้งศูนย์ราชการฯ โดยริเริ่มการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ
“ธนาคารพัฒนาสินทรัพย์” เพื่อบริหารจัดการศูนย์ราชการฯ และ
จัดตั้งการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) เพื่อให้การ
ดำเนินงาน เป็นไปอย่างรวดเร็วในทิศทางที่เหมาะสม

ท่านรองฯ ยึดหลักในการทำงานว่า “ต้องทุ่มเทความรู้
ประสบการณ์และเวลา เพื่อสร้างพื้นฐานองค์ความรู้ ความ
เข้าใจ เน้นทำงานเป็นทีม ผ่อนปรน ยึดความซื่อสัตย์ สุจริต

ไม่หาประโยชน์ใส่ตน ทุกคนควรได้รับความเป็นธรรม
เท่าเทียมกัน ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความ
สามารถ”

หลังเกษียณฯ ท่านรองฯ จะใช้ความรู้และประสบการณ์
ช่วยแก้ไขปัญหาราชากรใน กทม. และฝากถึงชาว สศช. ให้ตระหนัก
อยู่เสมอว่า “ท่านควรจะทำอย่างไรในการทำงานในหน่วยงาน
สำคัญอย่าง สศช.”

นายสุเมธ เหลืองศิริมงคล
(นวก.ชก./สปผ.)

พี่สุเมธสำเร็จการศึกษาด้าน
เศรษฐศาสตร์จาก ม.เกษตรศาสตร์
เริ่มรับราชการที่กรมการค้า
ต่างประเทศในปี 2520 ปีต่อมา
โอนมาสังกัด สศช. ทำงานที่กอง
วางแผนเศรษฐกิจและสังคม

ต่อมาคือกองวางแผนส่วนรวม ได้มีโอกาสช่วยทำแผนฯ 5 และ
แผนฯ 6 ต่อมาในช่วงที่ ดร.พิสิฐ ภัคเกษม เป็นเลขาธิการฯ
ได้ร่วมอยู่ในคณะทำงานของคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (รศก.)
ร่วมเป็นทีมงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประมาณ 1 เดือน
เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ และร่วมเป็นคณะกรรมการ
พิจารณาแผนความช่วยเหลือต่างประเทศ

ต่อมาย้ายไปสังกัดกองประเมินผล หรือสำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา (สปป.) ทำงานพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุขทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นงานใหม่ที่ต้องวางกรอบแนวคิดหาข้อมูลมาประกอบ **ภูมิไฉ**ที่ได้ร่วมเป็นคณะทำงาน รศก. **ยิดหลัก**การทำงานเป็นทีม เรียนรู้ระบบงานร่วมกัน **ฝากถึงชาว สศช.** ขอให้รักษาความเป็นเลิศทางวิชาการ เน้นศึกษาวิจัย มีความเป็นกลาง มีคุณธรรม และร่วมกันพัฒนาองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม **หลังเกษียณฯ** พี่เมธขอพักผ่อน และเดินทางท่องเที่ยว

นายสัมฤทธิ์ สืบมภู

(นาย.ร./สกก.)

พี่สัมฤทธิ์สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น จาก จ.สุพรรณบุรี บรรจุเป็นพนักงานขับรถ สศช. เมื่อปี 2520 ได้เรียนรู้ประสบการณ์จากการทำงานและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และมีความภาคภูมิใจในงานของตนเอง แม้เป็นเพียงตะปูตัวเล็กๆ ของ สศช. รวมทั้งเห็นว่า สศช. มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และขอให้ชาว สศช. มีความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน พร้อมให้คำแนะนำเมื่อผิดพลาด **หลังเกษียณฯ** จะทำสวนอยู่กับพี่น้องที่หุบกะพง จ.เพชรบุรี

นายวิชัย สมจิตต์

(นาย.ร./สกก.)

หลังสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลายแล้ว พี่วิชัยได้บรรจุเข้าทำงานเป็นพนักงานขับรถที่กองประสานการพัฒนาชนบท สศช. เมื่อปี 2531 ได้มีโอกาสขับรถไปทุกพื้นที่ของประเทศ **ยิดหลัก**ขับรถถึงที่หมายอย่างปลอดภัยและตามใจผู้ใช้บริการ **หลังเกษียณฯ** จะกลับไปทำไร่ที่ภาคใต้

ผู้เข้าร่วมโครงการ

เกษียณอายุราชการก่อนกำหนด 6 ท่าน

นางอรทิพย์ อาชวัญโยบล

(นาย.ร./สนส.)

เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและการคลังจาก ม.ธรรมศาสตร์ พี่หุยกได้เข้ารับราชการ ณ กองบัญชีประชาชาติ สศช. ต่อมาได้ทุนไปเรียนระดับประกาศนียบัตรด้านการวางแผนสังคมในประเทศกำลังพัฒนา ณ University of London กลับมาทำงานที่กองโครงการสังคมหรือสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาทางสังคม (สพส.) ในปัจจุบัน ต่อมาเดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านการบริการสาธารณสุข ณ University of Leeds ประเทศอังกฤษ และกลับมาปฏิบัติงานที่กองโครงการสังคม และกลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง สำนักยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ (สนส.) ตามลำดับ

นางบังอรรัตน์ วุฒคนก

(นาย.ร./สนส.)

พี่แหม่มสำเร็จการศึกษาระดับคณะศึกษาศาสตร์ ม.รามคำแหง เมื่อปี 2518 เริ่มทำงานโดยเป็นเลขานุการผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ โครงการมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ที่คณะวิทยาศาสตร์ ม.มหิดล ในปี 2524 เข้าทำงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวที่ สศช. และบรรจุเป็นข้าราชการเมื่อปี 2525 ที่ฝ่ายเงินกู้ต่างประเทศกองวางแผนเศรษฐกิจ

ในช่วงที่เป็นหัวหน้ากลุ่มงานธนาคารสมอง ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับวุฒิสภาธนาคารสมอง และได้รับความ

ร่วมมือร่วมใจจากเจ้าหน้าที่ทุกคน โดยร่วมกันทำงานเป็นทีมช่วยให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ **มีความภาคภูมิใจ**ในงานธนาคารสมองที่ผู้บริหารให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มต้น **ยิดหลัก** ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด และขอให้ชาว สศช. รักษาความเป็นเอกภาพขององค์กร ไม่ผันแปรไปตามกระแส **ภายหลังเกษียณฯ** พี่แหม่มขอพักผ่อนเพื่อดูแลสุขภาพ และทำงานอดิเรก

นางจันทร์เพ็ญ แต้ศรีกุล

(นวค.ชพ./สขส.)

พื้นที่รับราชการครั้งแรก ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ หลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สถิติศาสตร์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว ต่อมาในปี 2521 ย้ายมาปฏิบัติงานที่กองวางแผนประชากรและกำลังคน สศช. จากนั้นได้ศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านสังคมวิทยาที่จุฬาฯ และ

ปฏิบัติงานที่กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต (สพส.) สำนักวางแผนเศรษฐกิจมหภาค (สศม.) และสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม (สขส.) ตามลำดับ

นางสาวนิยน์ ภูสกุล

(นวค.ชพ./สบป.)

ภายหลังสำเร็จปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ ม.รามคำแหงเมื่อปี 2522 พี่สาวได้ทำงานเป็นลูกจ้างที่กรมวิเทศสหการประมาณ 1 ปี ต่อมาบรรจุเป็นข้าราชการ ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และโอนมาสังกัดฝ่ายเศรษฐกิจเงินทุน กองบัญชีประชาชาติในปี 2525 โดยมีหน้าที่ช่วยประมวลผลข้อมูล

บัญชีเศรษฐกิจเงินทุนของประเทศไทย และจัดทำข้อมูล GDP สาขาตัวกลางทางการเงิน ทำให้ได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดทำข้อมูลของหลายๆ บัญชีในระบบบัญชีประชาชาติทั้งในและต่างประเทศ

พี่สาวมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นผู้ประสานงานโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลออสเตรเลีย ยึดคติ “ทำวันนี้ให้ดีที่สุด” ขอให้ชาว สศช. ภูมิใจในความเป็น สศช. ช่วยกันนำพาสังคมไปในทางที่ดี โดยคิดดี พูดดี และทำดี ภายหลังเกษียณฯ ขอพักผ่อน ท่องเที่ยว และจะทดลองอ่านการ์ตูนสุดหวงของลูก จากนั้นจะช่วยงานธุรกิจด้านการท่องเที่ยวของสามี

นายตฤณพงศ์ คำทอน

(นวค.ชก./สวค.)

พัฒนาสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ เริ่มทำงานที่ สศช. ในตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวเมื่อปี 2520 อีก 4 ปีต่อมา บรรจุเข้ารับราชการที่ ฝ่ายวางแผนคมนาคมขนส่ง กองโครงการพื้นฐานเศรษฐกิจ สศช. จากนั้นทำงานที่ ฝ่ายผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด กองบัญชีประชาชาติระยะหนึ่ง ต่อมาย้ายมาทำงานที่กองโครงการพื้นฐาน หรือสำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ (สวค.) ซึ่งช่วยให้

พี่ตฤณได้รับประสบการณ์ในการวางโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะการสร้างถนน มีคติว่า “ทำวันนี้ให้ดีที่สุด” การอยู่ร่วมกันต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้อภัยกัน ภูมิใจที่ได้รับรางวัลนักฟุตบอลยอดเยี่ยมของ สศช.

นายธนนต์ อุจน์จันทร์

(นวค.ชก./สพท.)

คุณธนนต์ เริ่มรับราชการเมื่อปี 2532 ที่กรมการปกครอง ต่อมาในปี 2540 โอนมา สศช. ที่กองวางแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต่อมาปฏิบัติงานที่กองวางแผนเตรียมพร้อมทางเศรษฐกิจและสำนักพัฒนาพื้นที่ (สพท.) ตามลำดับ รับผิดชอบด้านการค้นคว้ารวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สิ่งที่น่าสนใจคือ ได้มีโอกาสนำเสนอข้อคิดเห็นและแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และแผนอื่นๆ ที่ สศช. ดำเนินการร่วมกับฝ่ายทหารและฝ่ายความมั่นคง และได้รับ

ประสบการณ์ในการทำงานเป็นทีม การประสานงาน และการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตลอดชีวิต

ภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาประเทศ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ยึดหลักการทำงานอย่างมีสติ ภายหลังเกษียณฯ จะช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติเท่าที่โอกาสและเวลาจะอำนวยให้

พวกเรายังคงระลึกถึงพี่ๆ และเพื่อนๆ...ไม่มีวันลืม

สำนักงานฯ ได้จัดงาน “การประชุมประชาคม สศช. และงานเลี้ยงขอบคุณและอำลา สศช.อำพน กิตติอำพน และผู้เกษียณอายุราชการ สศช. ประจำปี 2553” ในวันที่ 30 กันยายน 2553 ณ หอประชุมสุริยानุวัตร สพท. เพื่อให้พวกเราชาว สศช. ร่วมพบปะพูดคุยก่อนจากกันไป แต่ถึงแม้พี่ๆ เพื่อนๆ จะต้องเกษียณอายุราชการไป ความรักและความผูกพันของเราจะคงอยู่ตลอดไป

😊 **อบรม Hipps “ข้าราชการยุคใหม่ ในมุมมองของ ดร.อำพน กิตติอำพน”...** ลศช.อำพน กิตติอำพน บรรยายเรื่องดังกล่าวแก่ข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง รุ่นที่ 1-3 ซึ่งเข้ารับการอบรมตามโครงการฝึกอบรมระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง (HiPPs) หลักสูตรการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ (CEO Visit) ณ โรงแรมรอยัลปริ๊นเซส หาดใหญ่ ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน 🗣️

😊 **สศช. แถลงข่าวภาวะเศรษฐกิจไทย...** เมื่อวันที่ 23 ส.ค. 2553 **ดร.อำพน กิตติอำพน** เลขาธิการฯ พร้อมผู้บริหารที่เกี่ยวข้องร่วมแถลงข่าวผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาส 2/2553 และแนวโน้มปี 2553 ณ ห้องประชุมเดช สนิทวงศ์ โดยเศรษฐกิจไทยไตรมาส 2/53 ขยายตัวร้อยละ 9.1 สำหรับแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจไทยในปี 2553 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 7.0-7.5 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ในช่วงร้อยละ 3.0-3.5 🗣️

😊 **เลขาธิการฯ เดินสายอำเภอและร่วมสัมมนาสาขางาน...** ช่วงเดือน ก.ย. 53 ที่ผ่านมา **ดร.อำพน กิตติอำพน** เลขาธิการฯ เดินสายอำเภอและมอบนโยบายสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาค ทั้ง 3 แห่ง คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ในวันที่ 3, 8 และ 17 ตามลำดับ โดยให้สาขางานอย่างต่อเนื่อง อาทิ การขยายเครือข่าย Profile หมู่บ้าน เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาฯ รวมทั้งสร้างสัมพันธภาพกับเครือข่าย พัฒนารูข้อมูลให้ครอบคลุม และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ เลขาธิการฯ ยังได้ร่วมสัมมนาสาขางานในสายสังคมฯ พัฒนาภาคฯ และประเมินผลฯ เมื่อวันที่ 11 ก.ย. 53 จ.ชลบุรี และสาขางานเศรษฐกิจมหภาคฯ เมื่อวันที่ 25 ก.ย. 53 จ.เพชรบุรี 🗣️

